

Bilag til beretn. ang. lovf. om tilsyn med monopol og konkurrencebegrænsning m. m.

af en eksklusiv- eller boykottaftale. En cyklehandler i Frederikshavn havde i oktober 1950 i konkurrence med to andre cyklehandlere opnået at få leverancerne til en af arbejderne på Frederikshavn Jernstøberi og Maskinfabrik dannet indkøbsforening. Den herom trufne aftale gik ud på, at cyklehandleren skulle levere cyklerne til indkøbsforeningens medlemmer til en pris, der indeholdt en avance, der var væsentlig lavere end den på det pågældende tidspunkt fastsatte maksimalavance. Dette vakte utilfredshed hos andre cyklehandlere i Frederikshavn, og forholdet blev derefter gjort til genstand for forhandling på generalforsamlinger såvel i den lokale cyklehandlerforening som i Centralforening for Danmarks Cykle-Industriforeninger. Gennem omtale af sagen på møder og i centralforeningens blad søgtes det endvidere opnået, at den pågældende cyklehandler i Frederikshavn blev unddraget leverancer fra sine hidtidige leverandører, uden at der kunne påvises herom at være truffet anmeldelsespligtige aftaler mellem de organiserede cyklehandlere indbyrdes eller mellem cyklehandlerne og leverandørerne. Ved Østre Landsrets dom af 4. november 1952, der blev anket, men anken frafaldt den 25. januar 1954, blev det fastslået, at denne fremgangsmåde, der ikke kunne anses at have haft noget lovligt formål, men tværtimod havde til sigt og medført en hindring af vareleverancer til cyklehandleren fra førende grossistfirmaer, måtte betragtes som en retsstridig, til erstatning forpligtende boykot.

Med hensyn til boykottaftaler indenfor licitationsområdet skal omtales en af tre instanser behandlet sag. Mellem medlemmerne af Bornholms Murermesterforening var truffet aftale om, at foreningens medlemmer ikke måtte deltage i licitationer, når der var adgang for uorganiserede, og i overensstemmelse hermed havde foreningen ved en af luftværnschefen i Rønne afholdt offentlig licitation over 3 cementerede dækningsgrave meddelt, at tilbud, afgivet af foreningens medlemmer, ikke måtte åbnes, såfremt der åbnedes tilbud fra uorganiserede. Efter at være blevet gjort bekendt hermed meddelte priskontrolrådet, at man måt-

te holde for, at foreningen i et tilfælde som det foreliggende ikke lovligt kunne gøre medlemmernes tilbud betinget af, at udenforstående ikke deltog i licitationen, idet man ikke kunne tiltræde, at foreningen gik videre end til at gøre medlemmernes deltagelse i licitationen betinget af, at også tilbud fra uorganiserede kunne begæres udskudt, hvis de var for lave, jfr. licitationsordningens procedureregler. Under henvisning hertil meddelte priskontrolrådet foreningen pålæg i henhold til prislovens § 14 om at ophæve bestemmelsen. Foreningen underrettede imidlertid luftværnschefen om, at foreningen måtte fastholde, at tilbudene ikke måtte åbnes, men skulle tilbagesendes til Bornholms Murermesterforening. Herefter anmodede prisdirektoratet rigsadvokaten om i medfør af prislovens § 19 at foranledige tiltale rejst mod den eller de ansvarlige ledere af Bornholms Murermesterforening for tilsidesættelse af det af rådet givne pålæg. Ved den af retten i Rønne afsagte dom blev foreningens bestyrelse frifundet, idet retten ikke fandt det gjort antageligt, at den trufne bestemmelse om, at foreningens medlemmer ikke måtte deltage i licitationen, når der var adgang for uorganiserede, var egnet til at medføre urimelige priser. Retten fandt derhos, at den trufne bestemmelse under de foreliggende omstændigheder havde været et ikke uberettiget led i foreningens bestræbelser for at varetage medlemmernes interesser, og at bestemmelsen ikke med føje kunne karakteriseres som en urimelig forretningsbetingelse; foreningen havde derfor ikke været pligtig at efterkomme det af priskontrolrådet meddelte pålæg. Denne dom blev af anklagemyndigheden anket, og ved Østre Landsrets dom af 21. december 1948 (U.f.R. 1949, side 374) blev foreningens bestyrelse dømt i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand¹⁾. Foreningen opnåede justitsministeriets tilladelse til at indanke sagen for Højesteret, der i sin den 10. oktober 1949 afsagte dom (U.f.R. 1950, side 18) frifandt foreningen, idet det på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger ikke efter Højesterets opfattelse fandtes at kunne fastslås, at bestemmelsen om, at tilbud afgivet af foreningens medlemmer ikke måtte

¹⁾ En landsdommer afgav dissens, idet han mente, at foreningen burde frifindes.